

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a
Cadastrului funciar anual), (număr unic 166/MAIA/2023)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1. Ministerul Finanțelor (Nr.09/2-03/522/423 din 24.03.2023)	Se solicită ca în clauza de contrasemnare să fie exclus din lista contrasemnatarilor ministrul finanțelor.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor (aviz repetat) (Nr.09/2-09/522/5023 din 20.04.2023)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	Se acceptă.
2. Ministerul Mediului (Nr.13 – 06/1384 din 27. 03. 2023)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	Se acceptă.
Ministerul Mediului (aviz repetat) (Nr.13-05/701 din 12.04.2023)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	Se acceptă.
3. Ministerul Justiției (Nr. 04/2-2790 din 04. 04. 2023)	Potrivit notei informative, proiectul de act normativ are drept scop simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual. Astfel, în vederea realizării scopului propus, Cadastrul funciar, care în prezent este ținut de autoritățile administrației publice locale și prezentat anual Agenției Relații	Se acceptă.

Funciare și Cadastru, după care este aprobat de Guvern, urmează a fi nemijlocit ținut și aprobat anual de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, cu publicarea ulterioară pe portalul guvernamental al datelor deschise.

Pe plan redacțional în raport cu normele de tehnică legislativă și a cerințelor de calitate a actului normativ, se rețin următoarele observații.

Se acceptă.

La proiectul hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege menționăm că, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite în pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii date.

Se acceptă.

La Articolul I (Codul funciar nr. 828/1991):

În dispoziția propriu-zisă a normei de modificare, referința la actul normativ indicat este necesar a fi expusă ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”, potrivit următorului exemplu: „Codul funciar nr. 828/1991”.

Totodată, pentru corectitudinea informației juridice, textul care indică sursa oficială de publicare a Codului funciar nr. 828/1991, se va expune sub următoarea formulare: „(republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 107, art. 817)”.

La pct. 1, la indicarea prevederilor privind excluderea alineatelor (2) și (3) ale art.8 din Codul funciar nr. 828/1991, se va ține cont că acest articol nu este divizat în alineate numerotate. În cazul

Se acceptă.

Se acceptă.

	<p>dat, se va menționa expres textul avut în vedere.</p> <p>Obiecția dată este valabilă pentru toate propunerile ce vizează modificarea Codului funciar, ce se regăsesc la pct. 2, 3 și 4.</p> <p>De asemenea, atenționăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, propoziții, fraze se utilizează verbul „se exclude”.</p> <p>Prin prisma obiecției date, se vor revizui și prevederile pct. 3, 5 și 7 de la Articolul II din proiect.</p> <p>La pct. 2, remarcăm că, conținutul legislativ propus pentru modificarea art. 67 din Codul funciar nr. 828/1991, nu face referință nemijlocită la denumirea autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, motiv</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Considerăm că nu este necesar de indicat expres că ARFC are astfel de funcții, din considerentul că conform H/G nr.382/2010, este stabilit că ARFC este responsabilă de implementarea politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar”.</p>
--	---	--

	<p>pentru care, propunem următoarea formulare pentru acesta:</p> <p>„Coordonarea tehnică, controlul ținerii la zi a cadastrului funciar general ține de competența Agenției Relații Funciare și Cadastru, care este autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar”.</p> <p>La pct. 3, menționăm că, manifestarea intenției de excludere din cuprinsul alin. (7) al art. 69 din Codul funciar nr. 828/1991, se va face prin utilizarea cuvântului „cuvintele”, or, nu se propune excluderea în totalitate a alineatului, ci doar a unor cuvinte expres menționate.</p> <p>La Articolul II (Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoring funciar):</p> <p>La pct. 1, întru corectitudinea redactării, precum și întru uniformizarea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---------------------------------------

	<p>terminologiei utilizate în actele normative de modificare, cuvintele „va avea următorul conținut” se vor substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins”.</p> <p>Similar se va proceda și la pct. 2, 4 și 6.</p> <p>La pct. 2, în partea ce ține de noul conținut legislativ propus pentru art. 8 din Legea nr. 1247/1992, menționăm că, în vederea racordării noii terminologii propuse la terminologia cu care operează legea citată, este necesară substituirea termenului de „deținători funciari” cu termenul de „deținători de terenuri”.</p> <p>De asemenea, este necesar a fi delimitate prevederile referitoare la caracteristica cantitativă a terenurilor de cele referitoare la caracteristica calitativă, deoarece acestea sunt elemente distincte, iar din formula propusă acest aspect nu este clar. Totodată, acestea se vor numera cu elementul structural corespunzător.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	--

	<p>La pct. 3, din dispoziția propriu-zisă de modificare se va exclude textul „după alin. (3)”, ca fiind inutil.</p> <p>Din debutul pct. 6, este necesar a fi substituită mențiunea la „alin. (1)” cu mențiunea la „sbp.”, iar textul inserat în cuprinsul acesteia să fie constituit dintr-o singură teză.</p> <p>Tot aici, subliniem că, abrevierea „subpct.” necesită a fi substituită cu abrevierea „sbp.”, iar cuvintele „în final”, necesită a fi excluse, aceasta fiind regula generală privind completarea unei prevederi, în măsura în care nu se specifică după care cuvânt/cuvinte/element de structură se operează completarea.</p> <p>În continuare, sugerăm îmbunătățirea redacțională a dispoziției de la pct. 7, prin scrierea normei, astfel: „7. Art. 20 sbp. 12) lit. c), se abrogă.”.</p> <p>Textul inserat cu alin. (2) se va reda ca art. III și se va completa cu o normă privind intrarea în vigoare a legii.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

	<p>În context, se va ține cont că termenul pentru aducerea de către Guvern a actelor sale în conformitate cu prevederile legii va fi legat de data intrării în vigoare a acesteia.</p>	
<p>Ministerul Justiției (aviz repetat) <i>(nr. 04/2-3036 din 12.04.2023)</i></p>	<p>La Articolul I (Codul funciar nr. 828/1991):</p> <p>Pentru corectitudinea expunerii, dispoziția propriu-zisă de modificare de la pct. 2, se va reda în următoarea formulare: „2. Articolul 67 alineatul patru, va avea următorul cuprins:”, deoarece elementele structurale ale art. 67 din Codul funciar nu sunt numerotate.</p> <p>Similar urmează a fi redată și dispoziția de modificare ce se regăsește la pct. 4 și pct. 1, 3 și 5 din Art. II.</p> <p>Totodată, atragem atenția că, la pct. 4 se propun a fi expuse în redacție nouă două alineate, deși între semnele citării este expus un singur alineat. Astfel, se va revizui acest amendament.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>La art.70 se propune comasarea alineatelor doi și trei „Elaborarea proiectelor de reglementare a regimului proprietății funciare, de valorificare, îmbunătățire și protecție a terenurilor, de realizare a măsurilor antierozive și ameliorative poate fi efectuată și la inițiativa deținătorilor de terenuri din contul acestora de către organizațiile de</p>

	<p><i>La Articolul II (Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoring funciar):</i></p> <p><i>La pct. 2, în partea ce ține de noul conținut legislativ propus pentru art. 8 din Legea nr. 1247/1992, subliniem că, nu este necesară numerotarea cu lit. d) a dispoziției cu referire la parametrii calitativi, deoarece aceasta constituie o</i></p>	<p>stat și alte organizații de proiectare a reglementării regimului proprietății funciare.</p> <p>Lucrările de reglementare a regimului proprietății funciare se efectuează în modul prevăzut de Regulamentul regimului proprietății funciare de stat, aprobat de Guvern.” Cu următorul conținut: „Elaborarea proiectelor de reglementare a regimului proprietății funciare, de îmbunătățiri funciare conservare și sporire a fertilității solurilor se efectuează la inițiativa persoanelor fizice sau juridice sau unitate administrativ-teritorială de nivelul întâi, care deține legal teren în proprietate, posesie sau folosință.”</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

dispoziție distinctă și care necesită a fi delimitată de parametrul cantitativi.

La pct. 3, 4 și 6 atenționăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, propoziții, fraze se utilizează verbul „se exclude”. Astfel, în vederea consemnării obiecției date, se vor efectua substituirile necesare.

La pct. 7 și 8 referințele la abrevierile „sbc.”, „subpct.” și „sbt.” se vor substitui cu abrevierea „sbp.”, în conformitate cu uzanțele normative. Totodată, între semnele citării se vor indica și numerele de ordine ale subpunctelor.

La Articolului III se va tine cont că, termenul pentru aducerea de către Guvern a actelor sale în conformitate cu prevederile legii va fi legat de data intrării în vigoare a legii, dar nu de data publicării.

Se acceptă.

Se acceptă.

Se acceptă.

<p>4. Ministerul Dezvoltării Economice (Nr.03 – 872 din 03.04.2023)</p>	<p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice (aviz repetat) (Nr.03-963 din 10.04.2023)</p> <p>5. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Nr.21 - 1616 din 20. 03. 2023)</p>	<p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p> <p>La proiectul de hotărâre a Guvernului: În partea ce ține de formula de atestare a autenticității proiectului, se va include în calitate de contrasemnatar al proiectului de lege și ministrul justiției, ca exponent al Guvernului în Parlament, potrivit prevederilor art.41 al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, precum și a funcțiilor stabilite la pct.6) subpct.6) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.698/2017.</p> <p>La proiectul de lege: La Art. I: La pct.1, referitor la propunerea de excludere a alineatelor (2) și (3), evocăm că întru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

	<p>excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții. Obiecție valabilă și la Art. II., pct.7 din proiect.</p> <p>La pct. 2 (modificarea art. 67 alin. (4) din Codul funciar) textul „ține de competența autorității administrative de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare și relații funciare și monitoringului funciar” urmează a fi expus în conformitate cu prevederile pct. 5 subpct. 2) din Hotărârea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia (în redacția din 22.02.2023), conform căruia Agenția are misiunea Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova de implementare a politicilor publice în domeniul îmbunătățirilor funciare, relațiilor funciare, cadastrului funciar și monitoringului funciar.</p> <p>Subsidiar, în temeiul art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la</p>	<p>Nu se acceptă. Din considerentul că funcțiile de aprobare a Cadastrului funciar va fi delegată ARFC, respectiv și „Coordonarea tehnică, controlul ținerii la zi a cadastrului funciar general ține de competența autorității administrative de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar.” Ulterior, după adoptarea proiectului de lege, funcția dată va fi stabilită și în Hotărârea Guvernului nr. 383/2010.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	---	--

actele normative, pentru interpretare corectă și aplicare comodă a actului normativ, propunem a se revedea sursa de publicare a Codului funciar (articolul, numărul și anul Monitorului Oficial).

La Art. II.:

La pct. 2 (modificarea art. 8 din Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar), sintagmele „caracteristica cantitativă a terenurilor” și „caracteristica calitativă a solurilor” urmează a fi substituite cu textul „parametrii cantitativi și calitativi ai terenurilor” întru asigurarea uniformității terminologiei utilizate corespunzător art. 3 alin. (2) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastru funciar de stat și monitoringul funciar, cerință obligatorie potrivit art.

Se acceptă.

	<p>54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>La pct.6, subpct.3) al art.19, în condițiile în care completarea unui text, fără a specifica ordinea în care se înserează cuvintele, semnifică de facto, completarea textului la sfârșitul acestuia, conform regulii generale de tehnică legislativă, în dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „în final”, deoarece acestea sunt inutile.</p> <p>De asemenea, considerăm oportună revizuirea proiectului respectiv în vederea reglementării explicite în competența cărei autorități se transferă atribuțiile de aprobare a cadastrului funciar anual.</p> <p>La nota informativă, facem mențiunea necesară că aceasta însoțește proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual) ca instrument de identificare a voinței autorității publice care adoptă actul normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În nota informativă este stabilit că funcțiile date se transferă Agenției Relații Funciare și Cadastru.</p>
--	---	---

<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz repetat) (nr.21-1948 din 07.04.2023)</p>	<p>constată faptul că obiecțiile și propunerile expuse prin avizul ministerului nr. 21-1616 din 20.03.2023, au fost luate în considerare, fiind reflectate regulamentar în sinteză, cu excepția obiecției referitor la nota informativă care însoțește proiectul de lege (cu proiectul de hotărâre a Guvernului), apreciind-o ca o măsură inerentă a activității de legiferare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>6. Agenția Servicii Publice (Nr.01/0464 din 30. 03. 2023)</p>	<p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p> Agenția Servicii Publice (aviz repetat) (Nr.01/0576 din 18.04.2023)</p>	<p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>7. Agenția Proprietăți Publice (Nr. 03-03-2052 din 29.03.2023)</p>	<p>La art. I, pct.3 al Legii, cu referire la modificarea unei părți din textul art.69, alin. (7) al Codului Funciar și anume a excluderii textului „și de aplicare a tehnologiilor cruțătoare de natură”, considerăm necesar păstrarea prevederii și doar reformularea acesteia pentru o exprimare mai actuală, or desfășurarea activității agricole de prelucrare a terenurilor e obligatoriu de a fi una prietenoasă mediului.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>În același context e necesară păstrarea prevederii „de realizare a măsurilor antierozionale” în noul text propus spre suplinirea alineatelor (2) și (3) ale art.70 din normă.</p>	<p>Se acceptă, măsurile antierozionale se efectuează în cadrul lucrărilor de îmbunătățiri funciare.</p>
<p>Agencia Proprietăți Publice (aviz repetat) (Nr. 03-03-2254 din 06.04.2023)</p>	<p>Lipsa obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>8. Agenția Relații Funciare și Cadastru (Nr. 36/01 – 06/285 din 29. 03. 2023)</p>	<p>La promovarea proiectului de lege urmează a fi respectate principiile fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, evitându-se, potrivit art. 4 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, ambiguitatea, dublarea și suprapunerea responsabilităților și competențelor atribuite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La art. I pct. 2 din proiect, referitor la modificarea art. 67 din Codul Funciar, se propune, după cuvântul ”administrative” completarea cu cuvântul ”centrale”. <p>Totodată, se propune extinderea termenului de aducere în concordanță a actelor normative cu prevederile legii respective, prin substituirea cifrei „4” cu cifra</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Este necesar după adoptarea proiectului de lege în termen cât mai restrâns de efectuat modificări la actele normative ce vor pune în aplicare legea dată.</p>

<p>Agenția Relații Funciare și Cadastru (aviz repetat) (nr. 36/01-06/322 din 13.04.2024)</p>	<p>”6” luni de la data publicării.</p>	
<p>9. Centrul Național Anticorupție (Nr. 06/2/5058 din 28. 03. 2023)</p>	<p>Lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p> <p>Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.</p> <p>În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.
Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitiv, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

<p>Centrul Național Anticorupție <i>(aviz repetat)</i></p>	<p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>1.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului. Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p> <p>Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>1.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
---	--	---------------------------------------

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) Informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul și nota informativă au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a autorității publice, cât și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la data de 14 martie 2023, fiind stabilit termenul de prezentare a recomandărilor de 15 aprilie 2023, adică 24 zile lucrătoare, fapt ce corespunde prevederilor Legii nr.239/2008.

Astfel, apreciind acțiunea autorului privind asigurarea accesului părților interesate la proiect, cât și stabilirea unui termen optim

	<p>pentru prezentarea propunerilor de modificare/completare a conținutului proiectului, se constată că rigorile de asigurare a transparenței decizionale au fost respectate de către autor.</p> <p>1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului</p> <p>Potrivit notei informative, proiectul „[...] a fost elaborat în scopul simplificării procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual, sarcină stabilită în Procesul-verbal nr. 21 din 06 iunie 2022 al sesiunii de lucru a membrilor Guvernului, Agenției Relații Funciare și Cadastru.”</p> <p>Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Codului funciar nr. 828/1991 și Legii nr.1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar, prin delegarea Agenției Relații Funciare și Cadastru a competenței de ținere, aprobare a cadastrului funciar anual și</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	--	--------------------

publicare a Fișelor cadastrale pe portalul guvernamental al datelor deschise, în calitate de autoritate administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar la nivel național.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului sunt conforme interesului public, fiind promovat interesul Guvernului prin atribuirea autorității administrative de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar a competenței de ținere și aprobare a cadastrului funciar și publicarea acestuia, anual, pe portalul

Se acceptă.

	<p>guvernamental al datelor deschise.</p> <p>1.5. Justificarea soluțiilor proiectului</p> <p>1.5.1 Suficiența argumentării din nota informativă.</p> <p>În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none">a) denumirea sau numele autorului și după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare". <p>Nota informativă a fost elaborată în corespundere cu prevederile art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au</p>	Se acceptă.
--	--	-------------

impus elaborarea proiectului si finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi si evidențierea elementelor noi. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă pentru promovarea proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art. 30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) **fundamentarea economico-financiară**”.

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat si de către autor în nota informativă, unde se enunță că „**Prezentul proiect al hotărârii Guvernului nu necesită cheltuieli de la bugetul public.**”

Se acceptă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1 Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

Se acceptă.

Cu toate acestea în conținutul proiectului au fost identificate erori ce pot afecta înțelegerea textului proiectului, astfel se recomandă revizuirea modului de enumerare a parametrilor cantitativi și calitativi ai terenurilor incluse în cadastrul funciar, stipulate la art.II pct.2 (modificarea art.8) din proiect, în corespundere cu rigorile tehnicii legislative și normative.

II.2 Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n.

Se acceptă.

II.3 Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Agenției Relații Funciare și Cadastru, fiind atribuită în competența acesteia

	<p>efectuarea monitoringului funciar cu suportul entităților și instituțiilor științifice din domeniu, ținerea la nivel național a Cadastrului funciar și publicarea fiselor cadastrale centralizatoare al Cadastrului funciar pe portalul guvernamental al datelor deschise.</p> <p>Totodată, în proiect se stabilește sarcina Guvernului, care în termen de 4 luni de la data publicării legii, trebuie să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile proiectului.</p> <p>II.4 Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</p> <p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>III Concluzia expertizei</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---------------------------------------

	<p>Proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Codului funciar nr.828/1991 și Legii nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, Cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar, având drept obiectiv atribuirea în competența Agenției Relații Funciare și Cadastru a sarcinii de ținere a Cadastrului funciar, efectuarea monitoringului funciar și publicarea anuală a fișelor cadastrale centralizatoare al Cadastrului funciar pe portalul guvernamental al datelor deschise.</p> <p>În procesul de promovare a proiectului de decizie, rigurile de transparență decizională statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect și stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor.</p> <p>Prevederile proiectului sunt conforme</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	--	--------------------

	<p>interesului public si nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului.</p> <p>Totodată, în contextul identificării în conținutul proiectului a lacunelor la prezentarea normei stipulate la art.II pct.2 din proiect, se recomandă revizuirea modului de enumerare a parametrilor cantitativi si calitativi ai terenurilor incluse în cadastrul funciar, în corespundere cu rigorile tehnicii legislative si normative.</p> <p>Urmare a examinării proiectului se constată că în redacția parvenită spre analiză nu au fost identificați factori de risc capabili să genereze apariția riscurilor de corupție.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>10. Congresul Autorităților Locale din Moldova (Nr. 55 din 21.03. 2023)</p>	<p>3. Constatări principale: Așa numita „ținere și aprobare a cadastrului funciar” actualmente prezintă mai mult o „statică” insuficient de precisă a fondului</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>

funcționar, datorită unor serii de factori subiectivi și obiectivi, fiind în mod vădit necesare intervenții la nivel de acte normative primare. Printre factorii determinanți ai acestei situații precare, relevăm următoarele:

- Codul funciar din 1991 prevede anumite categorii de destinație a terenurilor și moduri de folosință care efectiv nu permit o interpretare clară a apartenenței unor terenuri la o anumită categorie de destinație (de exemplu în categoria terenurilor din intravilan pot fi toate celelalte, inclusiv terenurile agricole; cu terenurile fondului de rezervă în genere există o neclaritate totală: art. 64 din actualul Cod funciar prevede că „terenuri ale fondului de rezervă sunt toate terenurile neatribuite în proprietate, posesiune și în folosință. Din ele fac parte și terenurile asupra cărora dreptul de proprietate, posesiune și beneficiere s-a stins în conformitate cu prevederile prezentului Cod”; adică iarăși, în așa numitul fond pot fi toate celelalte categorii de destinație);
- Codul funciar în vigoare nu conține apartenența terenurilor la domeniul public și la domeniul privat, fiind adoptat când încă nu exista conceptul de delimitare a terenurilor

dintre stat și unitățile administrativ-teritoriale, iar în cadastrul funciar terenurile sunt clasificate după domenii și apartenență.

- Categoriile de destinație a terenurilor și modurile de folosință, aprobate prin Ordinul Directorului general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 17/2021, modificat prin ordinul nr. 28/2022 (clasificatorul terenurilor după categoria de destinație și folosință), cu care operează cadastrul bunurilor imobile, care conține și datele despre terenuri, nu corespund cu categoriile de destinație și modurile de folosință a terenurilor prevăzute de Codul funciar.

- Compartimentele registrului bunurilor imobile, ținut de către organele cadastrale teritoriale, nu corespund nici cu categoriile de destinație a terenurilor și modurile de folosință, aprobate prin Ordinul Directorului general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 17/2021 și nici cu categoriile de destinație și modurile de folosință a terenurilor prevăzute de Codul funciar. În general, registrul bunurilor imobile are doar compartimentul „mod de folosință”. Această discrepanță a fost sesizată în repetate rânduri în rapoartele și hotărârile Curții de Conturi, însă așa și a rămas

nesoluționată. A se vedea de exemplu, un citat din Raportul aprobat prin hotărârea CC nr. 8/2011: „Analiza datelor din Tabelul nr.2 relevă devierea semnificativă a suprafeței terenurilor înregistrate la Agenție, comparativ cu datele din bilanțul funciar al mun. Chișinău, care este mai mare cu 6,9 mii ha. Conform explicațiilor prezentate de Agenție, în bilanșurile funciare evidența terenurilor se ține conform destinației acestora, iar în registrul bunurilor imobile – conform modului de folosință, Agenția nedispușind de funcții de control asupra AAPL, în vederea ținerii Cadastrului funciar. Necorespunderea datelor deținute de UAT și Agenție este o consecință a faptului că ultima nu dispune de pârghii privind exercitarea atribuțiilor de coordonare, sistematizare și dirijare metodologică la toate nivelurile (sat, comună, oraș, raion, municipiu, țară) a lucrărilor de întocmire a cadastrului funciar la nivel național, stabilite în pct.7 din Regulamentul Agenției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901 din 25.08.2005. Auditul a constatat că situația dată determină incompatibilitatea datelor, dublarea evidenței lor și nu permite stabilirea datelor reale, prin ce Agenția nu-și exercită atribuțiile privind ținerea

Cadastrului funciar și asigurarea monitoringului funciar la nivel național”.

- Competențele legale de „ținere a cadastrului funciar” conform Codului funciar aparține consiliilor locale, raionale și municipale, Guvernului (art.8-10), în realitate, această activitate de fapt fiind una operativă și executivă (înscririle în registrele terenurilor și a deținătorilor de teren, sistematizarea datelor în tabelele cadastrului funciar etc) este realizată de autoritățile executive ale administrației publice locale și subdiviziunile acestora.

Nu există o metodologie clară aprobată care să țină cont de toate aceste aspecte, de care să se conducă autoritățile administrației publice locale. În consecință, tabelele totalizatoare ale cadastrului funciar în unele localități sunt semnate de către primari și specialiști în domeniu, iar în altele se aprobă prin deciziile consiliilor locale, iar angajații Agenției Relații Funciare și Cadastru impun „avizarea” cadastrului funciar anual cu Ministerul Agriculturii ori alte autorități publice centrale. Majoritatea localităților de ani buni nu mai țin evidența strictă a modificărilor în tabelele respective, inclusiv pe motiv că informația primară furnizată organelor cadastrale nu este

Se acceptă. În acest sens MAIA a creat un grup de lucru, inclusiv și reprezentantul CALM este inclus în grupul de lucru menționat.

remisă de către acestea după ce au loc formări de teren, modificarea configurațiilor și suprafețelor terenurilor, uneori și a modurilor de folosință, destinației; dar nu în ultimul rând, autoritățile administrației publice locale nu dispun de softuri automatizate și specialiști calificați capabili să le opereze și să genereze rezultatele necesare cadastrului funciar „anual”.

În consecință, sunt necesare măsuri eficiente (nu doar legislative, ci aprobare metodologică, implementare soft, instruire personal etc) pentru depășirea acestor discrepanțe.

4. Propuneri asupra proiectului de lege.

Propunem următoarele modificări și completări ale proiectului de lege:

1. Art. I. (Codul funciar) se propune completarea cu trei noi puncte (cu renumerotarea celorlalte) în următoarea redacție:

„1. Prin derogare de la prevederile Codului funciar, la ținerea și aprobarea cadastrului funciar se vor utiliza categoriile de destinație și modurile de folosință ale terenurilor, aprobate prin Ordinul Directorului general adjunct al Agenției Relații Funciare și

Nu se acceptă. MAIA promovează Codul funciar în redacție nouă. Astfel, categoriile de terenuri ce includ toate categoriile sunt excluse. Astfel, Cadastru funciar va fi ținut conform realităților din teren. Ulterior vor fi elaborate centralizatoare și metodologii ce ținere a Cadastrului funciar.

	<p>Cadastru nr. 17/2021, modificat prin ordinul nr. 28/2022, precum și criteriile de determinare a apartenenței terenurilor nedelimitate la domeniile public/privat ale statului sau unităților administrativ-teritoriale, prevăzute de Legea nr. 29/2018”; A se vedea argumentarea la pct. „3. Constatări principale”.</p> <p>„2. Prin derogare de la prevederile Codului funciar, activitatea de țineră a cadastrului funciar se va realiza de către autoritățile publice executive și specialiștii sau subdiviziunile de specialitate ale administrației publice locale”. A se vedea argumentarea la pct. „3. Constatări principale”. „3. Autoritățile publice executive ale administrației publice locale pot realiza activitatea de țineră a cadastrului funciar prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din care fac parte sau prin delegarea unei alte autorități publice executive a administrației publice locale”. Temei: Art. I din Legea nr. 18/2023, care va intra în vigoare din 07.06.2023.</p> <p>2. Pct. 3 (art. 69) din proiectul de lege se propune expunerea în următoarea redacție: „Articolul 69 va avea următorul cuprins:</p>	<p>Nu-i clară și argumentată obiecția autorului.</p> <p>Nu se acceptă. Articolul 69, reglementează care este conținutul reglementării regimului proprietății funciare. Astfel, normele propuse</p>
--	---	--

	<p>Articolul 69. Măsuri de îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor. Autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar va asigura elaborarea și implementarea proiectelor de îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor pe teritoriul republicii”. Temei: toate celelalte alineate din acest articol sunt perimate (s-au învechit).</p> <p>3. Pct. 4 (art. 70) din proiectul de lege se propune expunerea în următoarea redacție: „Articolul 70 va avea următorul cuprins: Articolul 70. Elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului, îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor. Elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului, îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor se efectuează la inițiativa persoanelor fizice sau juridice interesate”. Temei: toate celelalte alineate din acest articol sunt perimate (s-au învechit).</p>	<p>sunt stabilite în funcția ARFC (H/G nr. 383/2010, pct.6, 9).</p> <p>Nu se acceptă. Art.70 din Codul funciar stabilește norme ce țin de modul de efectuare a reglementării regimului proprietății funciare. Astfel, în conținutul normei este stabilit că „Elaborarea proiectelor de reglementare a regimului proprietății funciare, de îmbunătățiri funciare conservare și sporire a fertilității solurilor se efectuează la inițiativa persoanelor fizice sau juridice sau unitate administrativ-teritorială de nivelului întâi, care deține legal teren în proprietate, posesie sau folosință.”</p> <p>Nu se acceptă. Codul funciar art.73 prevede astfel de reglementări.</p>
--	---	---

	<p>4. La Art. II (Legea nr. 1247/1992) pct. 2 din proiectul de lege se propune completarea la final cu textul</p> <p>„Pentru asigurarea corectitudinii ținerei cadastrului funciar, deținătorii de teren, organele cadastrale teritoriale și autoritățile publice centrale care au în administrarea, posesia și folosința sa terenuri ale statului care și au modificat parametrii inițiali (primari) din cadastrul funciar, urmare a formărilor, modificărilor planului cadastral etc, vor remite în termen de 30 de zile de la data operării de modificări în datele terenurilor informația (numerele cadastrale, suprafața, destinația, modul de folosință, tipul/forma de proprietate, domeniul) către autoritățile publice ale administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale pe care sunt amplasate terenurile”. A se vedea argumentarea la pct. „3. Constatări principale”.</p> <p>5. La Art. II (Legea nr. 1247/1992) după pct. 2 din proiectul de lege se propune completarea cu un nou punct (cu renumerotarea) în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 13, ultimul alineat se exclude”.</p>	<p>Astfel, considerăm că condițiile ce țin de schimbarea modului de folosință și alte modificări urmează a fi stabilite în Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar general, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/1995. În acest sens MAIA a creat un grup de lucru.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial. A fost modificat cu următorul conținut: „Conținutul documentației cadastrului funciar se</p>
--	---	--

	<p>6. La Art. II (Legea nr. 1247/1992) pct. 6 supct. 3) textul „Structura și modul de introducere a datelor în Cadastrul funciar se stabilește de Guvern” se propune a se exclude.</p> <p>7. La Art. II (Legea nr. 1247/1992) după pct. 7 alineatul „(2) se propune a fi înlocuit cu textul „Art. III. alin. (1)”, precum și completarea cu un nou alineat (2) în următoarea redacție: „Autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar la nivel național, în termen de 4 luni de data publicării prezentei legi, va asigura elaborarea și certificarea unui soft specializat pentru ținerea Cadastrului funciar pe care îl va transmite cu titlu gratuit autorităților administrației publice locale spre utilizare după destinație, cu instruirea de specialitate corespunzătoare a personalului”. A se vedea argumentarea la pct. „3. Constatări principale”.</p> <p>3. Constatări principale: Regretăm că autorii proiectului de lege au examinat superficial o bună parte din constatările și propunerile asupra proiectului, precum și fără a lua în considerare</p>	<p>stabilește de Guvern.” În acest sens este necesar de revizuit s-au de redat în redacție nouă Hotărârea Guvernului nr. 24/1995.</p> <p>Nu se acceptă. După adoptarea Codului funciar în redacție nouă se va creea un Sistem Informational al Cadastrului funciar.</p> <p>Considerăm că ARFC este necesar să creze mecanime și metodologii de ținere a Cadastrului funciar.</p> <p>Considerăm că ARFC poate elabora softul specializat fără a fi indicat expres în actul normativ.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (aviz repetat) (Nr. 91 din 19.04.2023)</p>		<p>Comunicăm faptul că, categoriile de destinație a terenurilor și modurile de folosință, aprobate prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru</p>

	<p>obsrvația generală că așa numita „ținere și aprobare a cadastrului funciar” actualmente prezintă mai mult o „statică” insuficient de precisă a fondului funciar, datorită unor serii de factori subiectivi și obiectivi, fiind în mod vădit necesare intervenții la nivel de acte normative primare. De aceea, avem rezerve că proiectul de lege în redacția propusă spre avizare repetată va schimba starea de lucruri în domeniu, motiv pentru care vom reitera propunerile de îmbunătățire a proiectului de lege. Compartimentele registrului bunurilor imobile, ținut de către organele cadastrale teritoriale, nu corespund nici cu categoriile de destinație a terenurilor și modurile de folosință, aprobate prin Ordinul Directorului general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 17/2021 și nici cu categoriile de destinație și modurile de folosință a terenurilor prevăzute de Codul funciar. În general, registrul bunurilor imobile are doar compartimentul „mod de folosință”. Această discrepanță a fost sesizată în repetate rânduri în rapoartele și hotărârile Curții de Conturi, însă așa și a rămas nesoluționată. A se vedea de exemplu, un citat din Raportul aprobat prin hotărârea CC nr. 8/2011: „Analiza datelor din Tabelul nr.2 relevă devierea semnificativă a suprafeței terenurilor</p>	<p>nr. 17/2021 nu corespunde categoriilor de destinație și modurilor de folosință a terenurilor prevăzute de Codul funciar nr.828/1991. Ministerul a solicitat ARFC ca să aducă în concordanță ordinul dat cu prevederile legislației în vigoare, însă acesta a rămas neschimbat. Suplimentar, comunicăm faptul că MAIA începând cu 7 aprilie curent, este responsabil de elaborarea politicilor în domeniul relațiilor funciare și monitoringul funciar. Funcțiile date fiind preluate de la ARFC. Acestea sunt responsabili de implementarea politicilor menționate. Scopul proiectului este de a simplifica procedura de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual care în prezent este aprobat anual de Guvern. Pentru a aduce în concordanță categoriile și modul de folosință a terenurilor este necesar de adoptat noul Cod funciar sau de modificat Codul în vigoare.</p>
--	---	---

înregistrate la Agenție, comparativ cu datele din bilanțul funciar al mun. Chișinău, care este mai mare cu 6,9 mii ha. Conform explicațiilor prezentate de Agenție, în bilanțurile funciare evidența terenurilor se ține conform destinației acestora, iar în registrul bunurilor imobile – conform modului de folosință, Agenția nedisponind de funcții de control asupra APL, în vederea ținerii Cadastrului funciar. Necorespunderea datelor deținute de UAT și Agenție este o consecință a faptului că ultima nu dispune de pîrghii privind exercitarea atribuțiilor de coordonare, sistematizare și dirijare metodologică la toate nivelurile (sat, comună, oraș, raion, municipiu, țară) a lucrărilor de întocmire a cadastrului funciar la nivel național, stabilite în pct.7 din Regulamentul Agenției, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.901 din 25.08.2005. Auditul a constatat că situația dată determină incompatibilitatea datelor, dublarea evidenței lor și nu permite stabilirea datelor reale, prin ce Agenția nu-și exercită atribuțiile privind ținerea Cadastrului funciar și asigurarea monitoringului funciar la nivel național”.
Propunem ca autorii proiectului de lege să identifice și să stabilească soluții și pentru aceste probleme, în caz contrar, se vor reitera și

	<p>pe viitor constatările defavorabile în domeniul ale Curții de Conturi.</p> <p>Sunt necesare măsuri eficiente (nu doar legislative, ci aprobare metodologie, implementare soft, instruire personal etc) pentru depășirea acestor discrepanțe. Autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar nu este numită la fel în toate normele proiectului de lege și urmează a asigura terminologia uniformă.</p>	<p>Se acceptă. În acest sens MAIA a creat un grup de lucru, inclusiv și reprezentantul CALM este inclus în grupul de lucru menționat pentru a modifica Hotărârea Guvernului nr. 24/1995. Regulamentului cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar general.</p> <p>Ulterior, Agenția Relații Funciare și Cadastru conform competenței va elabora și aproba metodologii, soft, instruirii în APL etc.</p>
	<p>4. Propuneri asupra proiectului de lege.</p> <p>Propunem următoarele modificări și completări ale proiectului de lege:</p> <p>1. Art. I. (Codul funciar) se propune completarea cu trei noi puncte (cu renumerotarea celorlalte) în următoarea redacție:</p> <p>„1. Prin derogare de la prevederile Codului funciar, la ținerea și aprobarea cadastrului funciar se vor utiliza categoriile de destinație și modurile de folosință ale terenurilor, aprobate prin Ordinul Directorului general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 17/2021, modificat prin ordinul nr. 28/2022,</p>	<p>Nu se acceptă. Ordinul ARFC este un act inferior Codul funciar și nu pot fi efectuate derogări în acest scop. Astfel, ordinul dat nici nu corespunde prevederilor codului funciar în vigoare.</p>

	<p>precum și criteriile de determinare a apartenenței terenurilor nedelimitate la domeniile public/privat ale statului sau unităților administrativ-teritoriale, prevăzute de Legea nr. 29/2018.</p> <p>Temeiul propunerii: Codul funciar din 1991 prevede anumite categorii de destinație a terenurilor și moduri de folosință care efectiv nu permit o interpretare clară a apartenenței unor terenuri la o anumită categorie de destinație (de exemplu în categoria terenurilor din intravilan pot fi toate celelalte, inclusiv terenurile agricole; cu terenurile fondului de rezervă în genere există o neclaritate totală: art. 64 din actualul Cod funciar prevede că „terenuri ale fondului de rezervă sunt toate terenurile neatribuite în proprietate, posesiune și în folosință. Din ele fac parte și terenurile asupra cărora dreptul de proprietate, posesiune și beneficiere s-a stins în conformitate cu prevederile prezentului Cod”; adică iarăși, în așa numitul fond pot fi toate celelalte categorii de destinație).</p> <p>Categoriile de destinație ale terenurilor și modurile de folosință, aprobate prin Ordinul Directorului general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 17/2021, modificat prin ordinul nr. 28/2022 (clasificatorul terenurilor</p>	<p>Pentru a aduce în concordanță categoriile și modul de folosință a terenurilor este necesar de adoptat noul Cod funciar sau de modificat Codul în vigoare.</p> <p>După adoptarea Codului funciar în redacție nouă MAIA va aduce în concordanță H/G nr. 24/1995.</p>
--	---	---

după categoria de destinație și folosință), cu care operează cadastrul bunurilor imobile, care conține și datele despre terenuri, nu corespund cu categoriile de destinație și modurile de folosință a terenurilor prevăzute de Codul funciar.

În general, Codul funciar în vigoare nu conține apartenența terenurilor la domeniul public și la domeniul privat, fiind adoptat când încă nu exista conceptul de delimitare a terenurilor dintre stat și unitățile administrativ-teritoriale, iar în cadastrul funciar terenurile sunt clasificate după domenii și apartenență, de aceea, este imperios necesară trimiterea și la Legea nr. 29/2018;

„2. Prin derogare de la prevederile Codului funciar, activitatea de țineră a cadastrului funciar se va realiza de către autoritățile publice executive și specialiștii sau subdiviziunile de specialitate ale administrației publice locale”.
Temeiul propunerii: competențele legale de „țineră a cadastrului funciar” conform Codului funciar aparțin consiliilor locale, raionale și municipale, Guvernului (art.8-10), în realitate, această activitate de fapt fiind una operativă și executivă (înscrierile în registrele terenurilor și a deținătorilor de teren, sistematizarea datelor în

Se acceptă parțial. Se propune în acest sens modificarea art. 9-10 din Codul funciar și art. 19 din Legea nr. 1247/1992.

	<p>tabelele cadastrului funciar etc) este realizată de autoritățile executive ale administrației publice locale și subdiviziunile acestora. Nu există o metodologie clară aprobată care să țină cont de toate aceste aspecte, de care să se conducă autoritățile administrației publice locale.</p> <p>În consecință, tabelele totalizatoare ale cadastrului funciar în unele localități sunt semnate de către primari și specialiști în domeniu, iar în altele se aprobă prin deciziile consiliilor locale, iar angajații Agenției Relații Funciare și Cadastru impun „avizarea” cadastrului funciar anual cu Ministerul Agriculturii ori alte autorități publice centrale.</p> <p>„3. Autoritățile publice executive ale administrației publice locale pot realiza activitatea de ținere a cadastrului funciar prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din care fac parte sau prin delegarea unei alte autorități publice executive a administrației publice locale”.</p> <p>Temei: Art. I din Legea nr. 18/2023, care va intra în vigoare din 07.06.2023, a stabilit această formă de cooperare în domeniu care trebuie să se regăsească și în Codul funciar</p>	<p>Nu se acceptă. Normele date sunt stabilite în art. 10 din Legea nr. 1247/1992. Nu este necesar de repetat și în Codul funciar.</p>
	<p>2. Pct. 3 (art. 69) din proiectul de lege se propune expunerea în următoarea redacție:</p>	<p>Nu se acceptă. Articolul 69, reglementează care este conținutul</p>

	<p>„Articolul 69 va avea următorul cuprins: Articolul 69. Măsuri de îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor. Autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar va asigura elaborarea și implementarea proiectelor de îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor pe teritoriul republicii”.</p> <p>Temei: toate celelalte alineate din acest articol unt perimate (s-au învechit).</p>	<p>reglementării regimului proprietății funciare. Astfel, normele propuse sunt stabilite în funcția ARFC (H/G nr. 383/2010, pct.6, 9).</p>
	<p>3. Pct. 4 (art. 70) din proiectul de lege se propune expunerea în următoarea redacție: „Articolul 70 va avea următorul cuprins: Articolul 70. Elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului, îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor. Elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului, îmbunătățiri funciare, conservare și sporire a fertilității solurilor se efectuează la inițiativa persoanelor fizice sau juridice interesate”.</p> <p>Temei: toate celelalte alineate din acest articol sunt perimate (s-au învechit).</p>	<p>Nu se acceptă. Art.70 din Codul funciar, stabilește norme ce țin de modul de efectuare a reglementării regimului proprietății funciare. Astfel, în conținutul normei este stabilit că „Elaborarea proiectelor de reglementare a regimului proprietății funciare, de îmbunătățiri funciare conservare și sporire a fertilității solurilor se efectuează la inițiativa persoanelor fizice sau juridice sau unitate administrativ-teritorială de nivelul întâi, care deține legal teren în proprietate, posesie sau folosință.”</p>
	<p>4. La Art. II (Legea nr. 1247/1992) pct. 2 din proiectul de lege se propune completarea la</p>	<p>Nu se acceptă. Menționăm că norme în acest sens sunt stabilite în art. 73</p>

	<p>final cu textul „Pentru asigurarea corectitudinii ținerii cadastrului funciar, deținătorii de teren, organele cadastrale teritoriale și autoritățile publice centrale care au în administrarea, posesia și folosința sa terenuri ale statului care și-au modificat parametrii inițiali (primari) din cadastrul funciar, urmare a formărilor, modificărilor planului cadastral etc, vor remite în termen de 30 de zile de la data operării de modificări în datele terenurilor informația (numerele cadastrale, suprafața, destinația, modul de folosință, tipul/forma de proprietate, domeniul) către autoritățile publice ale administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale pe care sunt amplasate terenurile”.</p> <p>Temeiul propunerii: majoritatea localităților de ani buni nu mai țin evidența strictă a modificărilor în tabelele respective, inclusiv pe motiv că informația primară furnizată organelor cadastrale nu este remisă de către acestea după ce au loc formări de teren, modificarea configurațiilor și suprafețelor terenurilor, uneori și a modurilor de folosință, destinației</p> <p>5. La Art. II (Legea nr. 1247/1992) după pct. 7 alineatul „(2) se propune a fi înlocuit cu textul „Art. III. alin. (1)”, precum și completarea cu un nou alineat (2) în următoarea redacție:</p>	<p>din Codul funciar „proprietarul de teren sau deținătorul de teren, cu acordul proprietarului, în termen de 30 de zile după schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole specificate la art. 36 alin. 2 lit. a) și a terenurilor agricole în scopurile specificate la art. 36 alin. 2 lit. c) și d) este obligat să informeze în scris autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi”.</p>
		<p>Nu se acceptă. După adoptarea Codului funciar în redacție nouă se va crea un Sistem Informational al Cadastrului funciar.</p>

„Autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar la nivel național, în termen de 4 luni de data publicării prezentei legi, va asigura elaborarea și certificarea unui soft specializat pentru ținerea Cadastrului funciar pe care îl va transmite cu titlu gratuit autorităților administrației publice locale spre utilizare după destinație, cu instruirea de specialitate corespunzătoare a personalului”.
Autoritățile administrației publice locale nu dispun de softuri automatizate și specialiști calificați capabili să le opereze și să genereze rezultatele necesare cadastrului funciar „anual”.
Fără asigurarea acestor resurse/capacități necesare, starea de lucruri nu se va schimba.
Susținem aprobarea proiectului de lege cu propunerile de modificare și completare sus-menționate.

ARFC este necesar să creze mecanime și metodologii de ținere a Cadastrului funciar.
De asemenea, ARFC poate elabora softul specializat fără a fi indicat expres în actul normativ.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA